

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.9.7.
SWD(2016) 287 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

Az Európai Parlament és a Tanács rendelete

az európai statisztikai programról (2013–2017) szóló 99/2013/EU rendeletnek a program 2018–2020 közötti időszakra való meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról

{COM(2016) 557 final}
{SWD(2016) 288 final}

Vezetői összefoglaló
Az európai statisztikai programról (2013–2017) szóló 99/2013/EU rendeletnek a program 2018–2020 közötti időszakra való meghosszabbítása tekintetében történő módosításáról szóló rendeletre vonatkozó javaslat hatásvizsgálata
A. A fellépés szükségessége
Miért van szükség a fellépésre? Milyen problémát kell megoldani?
Nagy a kereslet a hivatalos európai statisztikák iránt, mivel előállításuk és közzétételük meghatározott elveknek megfelelően történik és ezért – más információforrásokkal összevetve – hozzáadott értéket jelentenek a felhasználók számára. Számos statisztikai hézagot kell megszüntetni annak érdekében, hogy a statisztikák alá tudják támasztani az uniós szakpolitikákat. Sürgősen javítani kell egyes statisztikák időszerűségét, hogy segítségükkel biztosítható legyen az európai szemeszterhez szükséges információ. A statisztikák iránti – a Bizottság tíz szakpolitikai prioritásából és a társadalmak növekvő összetettségéből eredő – igény megkérdőjelezi a jelenlegi európai statisztikák relevanciáját. Jóllehet a 2013 és 2017 közötti európai statisztikai program támogatásával a nemzeti statisztikai rendszerek komoly erőfeszítést tettek előállítási módszereik korszerűsítésére, a statisztikai adatok előállításának jelenlegi infrastruktúrája még mindig nem eléggé rugalmas ahhoz, hogy szükség esetén a kapcsolódó költségek és adminisztratív terhek korlátok között tartása mellett legyen képes új statisztikai adatokkal szolgálni. Ha a beruházás a jelenlegi szinten marad, akkor az európai statisztikai rendszer (ESR) nem lesz képes arra, hogy megfeleljen a statisztika iránti növekvő keresletnek vagy a statisztikák gyorsabb előállítása iránti igényeknek. A javaslat által legközvetlenebbül érintett felek a statisztikák felhasználói (például a szakpolitikák alakítói, a média és a kutatók), a statisztikák előállítói (nemzeti statisztikai hivatalok és más nemzeti hatóságok), továbbá a válaszadók (háztartások és vállalkozások).
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
A tervek szerint a kezdeményezés létrehozza az európai statisztikai programnak a többéves pénzügyi keret teljes időtartamára szóló jogszabályi keretét, valamint biztosítja a szükséges pénzügyi támogatást ahhoz, hogy az ESR: – a Bizottság tíz szakpolitikai prioritását megjelenítő több kiemelt területre összpontosítva magas minőségű statisztikai információval szolgálhasson és megszüntethesse a legfontosabb statisztikai hézagokat; – olyan tartós kapacitást alakíthasson ki, amely révén biztosítható a felmerülő igények gyorsabb kielégítése és a statisztikai infrastruktúra kiigazítása az új adatforrásokban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében; továbbá – megerősíthesse az ESR-en belüli és azon túlmutató partnerséget termelékenységének további fokozása és a hivatalos statisztikák terén világszinten betöltött vezető szerepének biztosítása céljából.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
Az uniós szakpolitikák kialakítása, végrehajtása és nyomon követése pártatlan, megbízható és releváns statisztikai adatokon alapul, amelyek rendelkezésre bocsátása csak az európai statisztikai programon keresztül lehetséges. Az uniós tevékenységek szempontjából releváns statisztikák szükséges koherenciája és összehasonlíthatósága kizárólag az európai statisztikák fejlesztésének, előállításának és közzétételének összehangolt – az európai statisztikai programban meghatározottak szerinti – megközelítésével szavatolható. A javasolt uniós szintű fellépés – a méretgazdaságosságból eredően – hozzájárul továbbá az erőforrások hatékony felhasználásához és segíti a nemzeti hatóságokat abban, hogy többek között a harmonizáció és módszertan tekintetében fejlesszék kapacitásukat.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért van szükség a fellépésre?
Az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet értelmében az európai statisztikai program időtartama megfelel a többéves pénzügyi keret időtartamának (jelenleg 2014–2020). Az európai statisztikai program 2017-ben lezárul, ezért szükség van a meghosszabbítására. A hatásvizsgálat az európai statisztikai program meghosszabbításának legmegfelelőbb módját vizsgálja, nem pedig azt, hogy meg kell-e hosszabbítani a programot. Az alternatívák közül az alábbiakat vettük fontolóra: 1. Alapforgatókönyv – a 2013–2017 közötti időszakra vonatkozó jelenlegi európai statisztikai program meghosszabbítása további három évvel, 2018–2020-ig; 2. A jelenlegi európai statisztikai program meghosszabbítása kiigazításokkal: <i>2a: A jelenlegi európai statisztikai program módosítása és az éves költségvetés csökkentése;</i> <i>2b: A program módosítása, többek között a tíz szakpolitikai prioritásnak megfelelően</i>

továbbfejlesztett és a prioritások jelentős átrendezése révén kiegyensúlyozott statisztikai termékek (változatlan éves költségvetéssel);

2c: A program módosítása, többek között a tíz szakpolitikai prioritásnak megfelelő új statisztikai termékekkel, a statisztikai infrastruktúrába és új statisztikai adatforrásokba való beruházással kiegészítve (megnövelt költségvetéssel);

1. Két külön program.

Az alternatívák közül a 2c. szakpolitikai alternatívát részesítjük előnyben, mivel – valamennyi követelményt, kötelezettséget és korlátot figyelembe véve – ez az alternatíva biztosítja a legnagyobb eséllyel a fenti célkitűzések megvalósítását.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A statisztikák előállítói részéről az ESR-bizottság ismételten felszólított a beruházás fokozására. Az európai statisztikai tanácsadó bizottság mint a statisztikák felhasználóit, a válaszadókat, a civil társadalmat, a szociális partnereket és a tudományos szakembereket képviselő fórum, hangsúlyozta, hogy megfelelő finanszírozásra van szükség, mivel az új statisztikák és mutatók előállításához szükséges kapacitás létrehozása további beruházást igényel. Az európai statisztikairányítási tanácsadó testület is kifejezte az elégtelen finanszírozással kapcsolatos aggályait, ami véleménye szerint meggátolja az ESR-t abban, hogy kiaknázza az „adatforradalom” kínálta lehetőségeket. Így mind a felhasználókat, mind az előállítókat képviselő érintett felek támogatják a hivatalos statisztikák fejlesztésére irányuló, a 2c. alternatíva keretében meghatározott új intézkedéseket.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

A 2c. alternatíva gyakorolná a legnagyobb hatást a felhasználók alapvető igényeinek kielégítése szempontjából nélkülözhetetlen gyorsabb adat-előállítás tekintetében. Ez az alternatíva a fennmaradó adathiányok megszüntetésére és a fő területek, például az energiatisztiztika időszerűségének javítására irányuló új intézkedéseket tartalmaz. Emellett a felhasználók számára lehetővé válna a nagy adathalmazok jobb kiaknázásából eredő előnyök kihasználása.

- Azokon a területeken, amelyek első alkalommal kerülnek be az európai statisztikai programba, várhatóan növekszik majd a statisztikák európai szintű összehasonlíthatósága.
- Lehetővé válik az ESR további korszerűsítése és az új források (például a nagy adathalmazok) jobb kihasználása.
- Az adminisztratív adatok és az új adatforrások jobb kihasználásának köszönhetően várhatóan csökkenni fog az adatszolgáltatói teher.
- Mivel a statisztikára vonatkozó jogalkotás elsősorban az adatok felhasználóit, előállítóit és a felmérésekben válaszadóként részt vevőket érinti, közvetlen gazdasági, társadalmi és környezeti hatása igen korlátozott.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha van)?

A jelenlegi európai statisztikai program számára elkülönített költségvetés (évente körülbelül 60 millió euró) a teljes uniós költségvetéshez viszonyítva nem jelentős, és a javasolt növelés a hatályos általános költségvetési korlátok keretein belül maradna. A statisztikák előállításának költségét annak fényében is mérlegelni kell, hogy milyen költségekkel jár, ha nem készül statisztika, vagy ha a statisztikák minősége nem megfelelő. A 2c. alternatíva elsődleges közvetlen költségei főként a nemzeti statisztikai hivatalok statisztikával kapcsolatos intézkedéseihez nyújtott vissza nem térítendő támogatásokhoz kapcsolódó uniós társfinanszírozásból erednek, de ezeket befektetésnek kell tekinteni. Ezek azonban várhatóan megtérülnek a kisebb adminisztratív teher, továbbá a hatékonyabb és eredményesebb adatelőállítási módszerek eredményeként elért megtakarításoknak köszönhetően.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A javasolt programban meghatározott intézkedések (például a statisztikai adatok előállításának átalakítása és az adminisztratív adatok, valamint a nagy adathalmazok jobb felhasználása) az eljárások egyszerűsítését és az adminisztratív teher csökkenését eredményezik, ami a vállalkozások és az egyének számára egyaránt előnyökkel jár.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A kezdeményezés a nemzeti statisztikai hatóságokra és más nemzeti hatóságokra gyakorol hatást. Az európai statisztikai program lehetővé teszi az európai statisztikák előtt álló új kihívások (például az európai statisztikai rendszer 2020-ig szóló távlati tervének végrehajtása, az európai statisztikai infrastruktúra megerősítése, valamint a nagy adathalmazok és a megosztott infrastruktúrák jobb kihasználása) megoldása céljából kezdeményezett projektekbe való befektetést. Mivel az uniós finanszírozás biztosítására társfinanszírozás keretében kerül sor, az európai statisztikai programra előirányzott nagyobb uniós költségvetés a nemzeti statisztikai hivatalok számára is magasabb költségvetési terhet jelent. A fejlesztési projektekhez emellett gyakran magasan képzett szakemberekre van szükség.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
A kezdeményezés hozzájárul a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködéshez és az Unión kívüli országokkal végrehajtott kapacitásépítéshez kiváló minőségű adatok rendelkezésre állásának biztosítása céljából. Ez pedig lehetővé teszi az EU számára, hogy nyomon kövesse a bővítési politika és európai szomszédságpolitika eredményeit és értékelje a (potenciális) tagjelölt országok uniós statisztikai előírásoknak való megfelelését.
D. Nyomon követés
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A program végső értékelésére a tervek szerint 2021-ben kerül sor.